

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 119/13

V Luxembourg, 26. septembra 2013

Sodba v zadevi C-509/11
ÖBB-Personenverkehr AG

Potniki imajo v primeru večje zamude pravico do delnega povračila cene vozovnice za vlak, tudi če je ta zamuda nastala zaradi višje sile

Prevoznik se ne more sklicevati na pravila mednarodnega prava, po katerih je v primeru višje sile oproščen plačila odškodnine za zamudo, da bi se tako izognil obveznosti plačila povračila

Uredba o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu¹ določa, da odgovornost prevoznikov v železniškem prometu urejajo Enotna pravila za pogodbe v mednarodnem železniškem prevozu potnikov in prtljage,² brez poseganja v upoštevne določbe te uredbe, ki urejajo to področje.

V skladu s temi enotnimi pravili mednarodnega prava, ki so navedena v prilogi k omenjeni uredbi, je prevoznik potniku odgovoren za škodo, ki nastane, če zaradi zamude ne more nadaljevati vožnje istega dne oziroma nadaljevanja vožnje istega dne od njega ni mogoče pričakovati. Vendar pa je odgovornost prevoznika izključena, če je zamuda nastala zaradi višje sile, to je zlasti zaradi okoliščin, ki niso povezane z železniškim prometom in se jim prevoznik ni mogel izogniti.

Na drugi strani Uredba določa, da lahko potnik v primeru enourne ali daljše zamude od prevoznika v železniškem prometu zahteva delno povračilo cene vozovnice. To nadomestilo znaša najmanj 25 % cene vozovnice v primeru zamude od 60 do 119 minut in 50 % te cene v primeru zamude 120 minut ali več. Če zamuda nastane zaradi višje sile, Uredba ne določa izjeme od te pravice do nadomestila.

V teh okoliščinah je Verwaltungsgerichtshof (upravno sodišče, Avstrija) na Sodišče naslovilo vprašanje, ali se lahko prevoznik v železniškem prometu razbremeni obveznosti plačila nadomestila za ceno vozovnice, če je zamuda nastala zaradi višje sile. Upravno sodišče mora odločiti o tožbi, ki jo je avstrijski prevoznik v železniškem prometu ÖBB-Personenverkehr AG vložil zoper odločbo, s katero je avstrijska komisija za nadzor železniškega omrežja tej družbi naložila, naj razveljavi določbo svojih splošnih pogojev, ki v primeru višje sile izključuje plačilo nadomestila.

V svoji današnji sodbi je Sodišče ugotovilo, najprej, da **Uredba prevoznikov v železniškem prometu v primeru, da je zamuda nastala zaradi višje sile, ne razbremeni obveznosti plačila nadomestila cene vozovnice.**

Nato je Sodišče ugotovilo, da se **Enotna pravila**, ki prevoznika v primeru višje sile razbreminjujejo obveznosti plačila odškodnine, nanašajo le na pravico potnikov do **nadomestila škode**, ki je posledica zamude ali odpovedi vlaka. Na drugi strani pa je namen nadomestila, ki je določeno v **Uredbi** in se izračuna na podlagi cene vozovnice, povsem drugačen, in sicer gre za **nadomestilo cene, ki jo je potnik plačal za storitev, ki na koncu ni bila izvedena v skladu s prevozno pogodbo**. Poleg tega gre za neke vrste pavšalno in standardizirano obliko finančnega nadomestila, v nasprotju s sistemom odgovornosti, ki ga določajo Enotna pravila, pri katerem je potrebna posamična ocena nastale škode. Ker sta ta dva sistema povračila škode popolnoma

¹ Uredba (ES) št. 1371/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (UL L 315, str. 14).

² Enotna pravila za pogodbe v mednarodnem železniškem prevozu potnikov in prtljage h Konvenciji o mednarodnih železniških prevozih z dne 9. maja 1980, kakor je bila spremenjena z Vilenskim protokolom z dne 3. junija 1999.

različna, lahko potniki poleg pavšalne odškodnine uveljavljajo tudi odškodnino na podlagi Enotnih pravil.

V teh okoliščinah je Sodišče sklenilo, da **razlogov za oprostitev odgovornosti prevoznika iz Enotnih pravil ni mogoče uporabiti v okviru sistema nadomestila, ki ga uvaja Uredba**. V zvezi s tem Sodišče poudarja, da iz pripravljalnega gradiva k Uredbi nedvoumno izhaja, da je želel zakonodajalec Unije obveznost plačila nadomestila razširiti tudi na primere, v katerih so prevozniki na podlagi Enotnih pravil oproščeni obveznosti povračila škode.

Sodišče je zavrnilo tudi možnost analogne uporabe pravil v zvezi z višjo silo iz določb o pravicah potnikov, ki uporabljajo druge oblike prevoza, kot so letalski, ladijski in avtobusni. Ker namreč različnih načinov prevoza glede pogojev njihove uporabe med sabo ni mogoče zamenjati, položaj podjetij iz različnih sektorjev prevoza ni primerljiv.

V teh okoliščinah Sodišče odgovarja, da **prevoznik v železniškem prometu v svoje splošne pogoje prevoza ni upravičen vključiti določbe, v skladu s katero je oproščen obveznosti plačila nadomestila cene prevoza za primer zamude, kadar je to zamudo mogoče pripisati višji sili**.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na spletnem mestu [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106